

**Colegiul de Disciplină și Etică din subordinea Consiliului Superior al
Procurorilor**

HOTĂRÂRE nr. 3-15/2025

mun. Chișinău

31 ianuarie 2025

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președintele colegiului - Vladislav Guțan

Membrii colegiului -Victor Comerzan - abținut

Elena Cazacov

Alexandru Lozan

Octavian Lazarev

Pavel Turcan

Oleg Televca

Examinând în ședința publică procedura disciplinară înaintată de către Inspectorul Inspecției Procurorilor, Tudor Gratii, împotriva procurorului în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava, Colegiul de Disciplină și Etică

A CONSTATAT

Conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și modul de funcționare a Inspecției Procurorilor, Inspectorul din cadrul Inspecției, Tudor Gratii, a verificat sesizarea ex-procurorului-șef al Secției combatere trafic de ființe umane, Sergiu Russu - în prezent adjunct al Procurorului General, cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de către Valentin Dumbrava, procuror în Procuratura raionului Briceni, sub aspectul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3) lit. a), b) și c) din Legea cu privire la Procuratură și încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Circumstanțele stabilite de către Inspecția Procurorilor în cadrul verificării disciplinare

Cauza penală nr. XXXXXX privind decesul Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx - pornit în baza art.213 din Codul penal

La xx.xx.2021, procurorului în Procuratura raionului Briceni Valentin DUMBRAVA i-a fost repartizată conducerea urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX, pornită la xx.xx.2021, de organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Briceni, în baza art.213 alin.(1) din Codul penal (în continuare CP) - încălcarea din neglijență a metodelor de acordare a asistenței medicale.

Potrivit actului procesual de începere a urmăririi penale, „...în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX pornită conform prevederilor art.201¹ alin.(4) CP, victimei i-au fost aplicate mai multe lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului de către soțul ei Xxxxxx Xxxxxx. Ulterior în perioada de xx.xx.2020 – xx.xx.2020 victima a fost internată în staționar în cadrul IMSP SR Briceni, iar la data de xx.xx.2020 aceasta a decedat. Prin acumularea tuturor probelor, s-a constatat prin raportul de expertiză judiciară nr. XXXXXX din xx.xx.2021 că, conform consemnărilor din fișa medicală a bolnavului de ambulatoriu și fișa medicală a bolnavului de staționar nr. XXXX al IMSP SR Briceni, cet. Xxxxxx Xxxxxx, a.n.XXXX, pe parcursul vieții

suferea de următoarele maladii: [...].

În anexa nr. 1 din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. XXXX al IMSP SR Briceni, la examinarea medicală primară a bolnavului din data de xx.xx.2020, ora 15³⁰, la rubrica acuze, pacienta acuza dureri pronunțate în regiunea capului, vertigii mărite la mișcări și efort. La examenul obiectiv local, a fost stabilit edem în regiunea capului, instabilitate în poziție verticală și în baza acestor date a fost stabilit diagnosticul: traumă cranio-cerebrală cu comotie cerebrală, contuzia țesuturilor moi, care a fost corect, dar incomplet.

Totodată, pentru stabilirea unui diagnostic nozologic deplin a fost necesar de a efectua următoarele investigații obligatorii: tomografia computerizată, investigații de laborator depline (investigațiile de laborator pe toată perioada aflării în staționar (xx.xx.2020 – xx.xx.2020), s-au efectuat doar la data de xx.xx.2020, xx.xx.2020 și o investigație de xx.xx.2020), coagularea în dinamică, consultul altor specialiști, inclusiv pe linia „Aviasan”, cu evaluarea posibilității unei intervenții chirurgicale. Au fost încălcate prevederile ordinului nr. XXX din xx.xx.2009 cu privire la completarea Fișei medicale a bolnavului de staționar (F003/e).

Având în vedere că pacienta Xxxxxx Xxxxxx, la data de xx.xx.2020 a fost detectată pozitiv cu virusul Covid-19, conform Protocolului clinic național provizoriu „Infecția cu coronavirus de tip nou (Covid-19)”, ediția a IV, cu scop de izolare la data de xx.xx.2020, pacienta a fost corect transferată din secția traumatologie în secția boli infecțioase.

Tratamentul medicamentos prescris pacientei, a fost în conformitate cu diagnozele clinice stabilite, iar având în vedere examinarea incompletă a pacientei, tratamentul a fost insuficient.

Cauza decesului cet. Xxxxxx Xxxxxx, a.n.XXXX, a fost [...].

Datele autopsiei cadavrului și cercetării histologice, inclusiv repetate (xx.xx.2021), nu constată careva modificări patologice specifice pentru Covid-19, care ar fi contribuit la survenirea decesului.

În cazul în care ar fi fost respectată tactica și conduita în cadrul staționarului și respectate cerințele actelor medicale în vigoare, comisia nu exclude că decesul pacientei putea fi evitat.

Între decesul cet. Xxxxxx Xxxxxx și deficiențele depistate în acordarea asistenței medicale, se atestă legătură de cauzalitate... ”.

Ulterior, la xx.xx.2021, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Briceni a fost începută urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în baza art.213 lit. b) din Codul penal.

Potrivit actului procesual de începere a urmăririi penale, [...].

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXXX din xx.xx.2021, a cadavrului exhumat al cet. Xxxxxx Xxxxxx a.n. XXXX, au fost depistate multiple fracturi costale bilaterale. Din cele menționate în raportul de expertiză judiciară nr. XXXXXX, reiese că lucrătorii medicali din cadrul IMSP SR Briceni, din ziua internării (xx.xx.2020) și până la decesul pacientei (xx.xx.2020), n-au stabilit corect și deplin diagnosticul clinic, după trauma suportată.

Din toate datele medicale obținute, reiese că tratamentul pacientei a fost acordat insuficient, fiind mai mult simptomatic...” .

În continuare, la xx.xx.2022, la cauza penală nr. XXXXXX a fost conexata cauza penală nr. XXXXXX, cu atribuirea numărului unic XXXXXX.

La xx.xx.2022, Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată

comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) din Codul penal.

Ulterior, la xx.xx.2023, procurorul în Procuratura raionului Briceni Valentin DUMBRAVA, a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Xxxxxx Xxxxxx, din motiv că nu există faptul infracțiunii, procesul penal fiind clasat.

De notat că, la xx.xx.2021, procurorul în Procuratura raionului Briceni Xxxxxx Xxxxxx a remis, spre examinare în fond în Judecătoria XXXXXX, Sediul Briceni, cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(4) din Codul penal.

Prin sentința xx.xx.2023, Xxxxxx Xxxxxx a fost condamnat pentru faptul că [...].

Pe parcursul urmăririi penale, la xx.xx.2021, pe cauza penală nr. XXXXXX a fost efectuată expertiza medico-legală și, conform raportului de expertiză nr. XXXXXX din xx.x.2021, a fost constatată aceiași concluzie medico-legală cu privire la cauza decesului Xxxxxx Xxxxxx.

Totodată, s-a constatat că, pentru stabilirea unui diagnostic nozologic deplin al decesului Xxxxxx Xxxxxx, a fost necesară efectuarea de către medici a unor investigații obligatorii, și anume: tomografia computerizată, investigații de laborator depline, coagulograma în dinamică, consultul altor specialiști inclusiv pe linia „Aviasan”, cu evaluarea posibilității unei intervenții chirurgicale, măsuri care la acel moment nu au fost efectuate.

La xx.xx.2021, a fost dispusă expertiza medico-legală în comisie suplimentară, iar conform raportului de expertiză nr. XXXXXX din xx.xx.2021, a fost constatat că, „...în cazul în care ar fi fost respectată tactica și conduita în cadrul staționarului și cerințele actelor medicale în vigoare, comisia nu exclude că decesul pacientei Xxxxxx Xxxxxx putea fi evitat...”.

De menționat că în cauza nr. XXXXXX, pornită în baza art.213 din Codul penal, a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale în privința victimei Xxxxxx Xxxxxx, pentru care a fost necesară exhumarea cadavrului defunctei.

Astfel, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXXX din xx.xx.2021, [...].

De stabilit cauza decesului cet. Xxxxxx Xxxxxx la moment nu este posibil din motivul stării de putrefacție avansate a cadavrului și de a face legătura cauzală între deces și leziunile corporale depistate nu este posibil...”.

Fiind numită expertiza medico-legală în comisie a cadavrului Xxxxxx Xxxxxx, conform raportului de expertiză nr. XXXXXX din xx.xx.2021, s-a stabilit că „...lucrătorii medicali din cadrul IMPS SR Briceni, din ziua internării (xx.xx.2020) și până la decesul pacientei (xx.xx.2020) n-au stabilit corect și deplin diagnosticul clinic, după trauma suportată și anume:

- hiperdiagnosticarea traumei cranio-cerebrale, prin indicarea fracturii bolții temporale stânga și a oaselor nazale, prezența cărora nu s-au adeverit la expertiza cadavrului exhumat;

- nu au fost diagnosticate fracturile multiple bilaterale ale coastelor, depistate la expertiza cadavrului exhumat.

Luând în considerație faptul că cadavrul cet. Xxxxxx Xxxxxx nu a fost supus examinării patomorfologice sau medico-legale, a stabili cu certitudine cauza decesului pacientei este imposibil. Însă, reieșind din volumul leziunilor (preponderent ale toracelui) moartea pacientei putea, probabil, surveni în rezultatul traumei toracale, pe fundal de fracturi costale multiple și, posibil cu focare de contuzie pulmonară complicate cu insuficiență cardiacă.

Erorile medicale admise la stabilirea diagnosticului clinic real au fost următoarele: Examinarea superficială a pacientei (lipsește descrierea leziunilor, forma, dimensiunile, orientarea); lipsa consultației medicului-neurolog; neefectuarea investigațiilor radiologice a cutiei toracice; eliberarea cadavrului defunctei fără efectuarea examinării patomorfologice în scopul stabilirii corespunderii diagnosticului clinic celui anatomorfologic.

Din datele medicale obținute reiese că tratamentul pacientei a fost acordat insuficient, fiind mai mult simptomatic...”.

Ulterior, pentru constatarea respectării regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale pacientei XXXXXX XXXXXX de către personalul medical, la xx.xx.2021, a fost numită expertiză medico-legală în comisie.

Potrivit raportului de expertiză nr. XXXXXX din xx.xx.2021, „...La secția de internare, în cazul efectuării investigațiilor clinice și paraclinice în volum necesar, ar fi fost posibil de stabilit traumatismul existent la cet. XXXXXX XXXXXX, cum ar fi diagnosticarea la examinarea radiologică a fracturilor costale.

Pacientei cet. XXXXXX XXXXXX cu leziuni corporale multiple în regiunea corpului și capului, și având concluzia medicului imagist de fractura osului bolții craniului, nu i s-a făcut tot volumul necesar de examinări pentru precizarea diagnosticului și anume: TC a craniului, pentru depistarea modificărilor patologice în substanța cerebrală și a oaselor craniului; precum și examinarea radiologică a cutiei toracice.

După examinarea radiologică a craniului cet. XXXXXX XXXXXX, cu indicarea prezenței hematomului masiv subcutanat în regiunea temporală stânga, precum și prezența plăgilor contuse în regiunea capului, medicul curant a fost obligat se solicite consultația neurologului s-au neurochirurgului.

Luând în considerație rezultatele examinării medico-legale a cadavrului exhumat a cet. XXXXXX XXXXXX rezultă că, între diagnosticele stabilite în IMSP SR Briceni și diagnosticul medico-legal sunt divergențele esențiale (în SR Briceni nu a fost stabilit cu certitudine volumul lezional a traumei cranio-cerebrale; nu s-a diagnosticat traumatism al cutiei toracice). Reieșind din datele obținute rezultă, că diagnosticul stabilit cet. XXXXXX XXXXXX în IMSP SR Briceni a fost unul incomplet, ca urmare a fost prescris un tratament necorespunzător.

Nu se exclude, că în cazul acordării asistenței medicale în volum deplin cu stabilirea diagnosticului clinic corect, aplicarea unui tratament corespunzător și oportun, corelând cu situațiile clinice aparente în timpul supravegherii, decesul cet. XXXXXX XXXXXX, putea fi evitat.

Responsabil pentru starea unui pacient în timpul programului de lucru, este medicul curant. În perioada de noapte (garda) și în zilele de odihnă/sărbători responsabil de pacient devine medicul de gardă ...”.

Din conținutul expertizelor judiciare listate, rezultă că *în ambele cazuri* de către lucrătorii medicali și medici au fost încălcate regulile, metodele de acordare a asistenței medicale prevăzute de actele departamentale ale Ministerului Sănătății, soldate cu decesul XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, iar procurorul de caz, la dispunerea soluției de scoatere de sub urmărire penală și clasarea procesului penal, arbitrar a ignorat coroborarea încălcărilor stabilite de expertize la elementele componente de infracțiune prevăzute de art.213 din Codul penal.

Astfel, ignorând multiple aspecte ale rapoartelor de expertiză citate *supra*, la xx.xx.2023, procurorul Valentin DUMBRAVA l-a scos integral de sub urmărire penală pe XXXXXX XXXXXX, din motiv că în acțiunile acestuia nu există faptul infracțiunii

prevăzute de art.213 din CP, cu clasarea procesului penal.

Unul din argumentele invocate la adoptarea soluției de scoatere de sub urmărire penală a medicului XXXXXX XXXXXX indicat de procurorul V.DUMBRAVĂ în ordonanța din xx.xx.2023, s-a bazat pe adoptarea unei hotărâri de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX în baza art.201¹ alin.(4) din CP, pe faptul decesului XXXXXX XXXXXX.

În context, prin sentința Judecătorei XXXXXX, Sediul Briceni din xx.xx.2023, XXXXXX XXXXXX a fost condamnat în baza art.201¹ alin.(4) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din xx.xx.2023, apelul declarat de către avocat în interesele inculpatului a fost respins, ca nefondat.

La xx.xx.2024, decizia instanței de apel a fost contestată în ordine de recurs de acuzatorul de stat, procuror - șef al Procuraturii de Circumscripție Bălți, XXXXXX XXXXXX, care a reprezentat învinuirea în instanța de apel.

Potrivit recursului discutat, a fost solicitată casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea la o nouă rejudecare, pe motiv că nu au fost calificate obiectiv acțiunile inculpatului.

În continuare, prin ordonanța Procurorului General interimar Ion Munteanu din xx.xx.2024, a fost anulată ca fiind afectată de vicii fundamentale ordonanța din xx.xx.2023 emisă de procurorul Valentin Dumbrava de scoatere de sub urmărirea penală a lui XXXXXX XXXXXX și clasarea procesului penal.

Pentru a dispune soluția de anulare a ordonanței discutate, s-au reținut următoarele: „...procurorul de caz Valentin DUMBRAVA neîntemeiat a făcut abstracție de la faptul că XXXXXX XXXXXX, fiind medic traumatolog în Secția chirurgie, împuternicit de stat să asigure protecția sănătății publice, inclusiv în domeniul protecției sănătății prin sistemul de acordare a asistenței medicale, și obligat să acorde asistență medicală la timp și de înaltă calitate, cu încălcarea prevederilor Protocoalelor clinice naționale, indicate în Rapoartele de expertiză enunțate supra, a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, a evaluat în mod eronat starea de fapt și nu a acordat la timp asistență medicală necesară XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, în urma cărui fapt, a survenit decesul numitelor.

Cu referire la plenitudinea investigațiilor efectuate, se remarcă că organul de urmărire penală nu a depus suficientă diligență pentru a asigura o cercetare completă, obiectivă și sub toate aspectele, potrivit constatărilor relevante ale Curții, precum și cerințelor stabilite de art. 19 alin.(3) și art.254 din Codul de procedură penală.

Astfel, în cadrul urmăririi penale, pentru a constata circumstanțele decesului XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, calitatea îngrijirilor medicale primite și executarea obligațiilor de serviciu de către personalul medical, nu au fost audiați în calitate de martori rudele apropiate ale defunctelor și personalul medical care au acordat asistență medicală victimelor numite până la momentul consecințelor letale.

Mai mult, organul de urmărire penală, atașând la cauza penală fișele de post ale personalului medical, nu a coroborat obligațiunile lor de serviciu cu încălcările stabilite, în vederea identificării suspecților, recunoașterii și audierii lor în calitate de bănuți.

Concomitent, procurorul de caz a eșuat în abordarea comprehensivă a examinării cazului prin audierea experților judiciari medico-legali, care au executat expertizele medico-legale în comisie, cu determinarea faptului dacă acțiunile lui XXXXXX XXXXXX comise în ambele episoade investigate sunt fapte prejudiciabile cu caracter analogic sau prezintă careva particularități...”.

De subliniat că, pe tot parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, de către avocatul lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, au fost depuse mai multe plângeri și adresări referitor la carențele calificării faptelor învinuitului de către organul de urmărire penală și procuror, care însă au fost examinate fără acuratețea necesară pentru asigurarea unei încadrări juridice corecte.

Sintetizând evenimentele și soluțiile dispuse la caz, se stabilesc următoarele consecințe ale acțiunilor/inacțiunilor procurorului Valentin DUMBRAVA:

- Ordonanța din xx.xx.2023 cu clasarea procesului penal, dispusă după punerea sub învinuire a lui XXXXXX XXXXXX, a lăsat fără investigarea corespunzătoare decesele a două victime – XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, prima fiind mama a 4 copii, inclusiv 2 minori (6 și 11 ani respectiv);

-condamnarea lui XXXXXX XXXXXX la pedeapsa de 13 ani închisoare pentru infracțiunea de aplicare a violenței în familie față de XXXXXX XXXXXX - art.201¹ din CP, fără a da apreciere corespunzătoare acțiunilor medicului XXXXXX XXXXXX, dar și altor lucrători medicali pentru fapte prevăzute de art.213 din Codul penal, vine în contradicție cu concluziile rapoartelor de expertiză judiciare descrise supra;

- necesitatea intervenirii Procurorului General interimar, pentru a anula ordonanța din xx.xx.2023;

- riscuri de condamnare a Republicii Moldova la CEDO, pentru neasigurarea respectării art.2 - Dreptul la viață și art.6 - Dreptul la un proces echitabil din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Fundamentare disciplinară:

Cadrul normativ național și internațional aplicabil speței

În context, în corespundere cu practica CEDO, articolul 2 §1 din Convenție impune o obligație pentru fiecare stat de a asigura dreptul la viață prin aplicarea efectivă a prevederilor legislației penale, pentru a împiedica comiterea de infracțiuni împotriva persoanei, susținută de mecanismul de aplicare a legii pentru prevenirea, reprimarea și pedepsirea încălcărilor acestor prevederi (a se vedea Osman c. Regatului Unit, 28 octombrie 1998, § 115, *Culegere* 1998-VIII).

Obligația de a proteja dreptul la viață în conformitate cu art.2 din Convenție, interpretată în conexiune cu obligația generală a statului în temeiul articolului 1 din Convenție de a „recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite în Convenție”, presupune implicit că trebuie să existe o investigație oficială eficientă a cazurilor de deces al persoanelor în împrejurări suspecte.

Scopul obligației menționate mai sus este unul de mijloace, nu de rezultate. Astfel, autoritățile trebuie să ia măsurile rezonabile aflate la dispoziția lor pentru a asigura probele cu privire la incident. Orice deficiență în cadrul investigației care subminează capacitatea sa de a se stabili cauza morții, persoana sau persoanele responsabile, va risca să intre în conflict cu acest standard (a se vedea *Menson c. Regatului Unit* (dec.), nr. 47916/99, CEDO 2003-V, și *Rajkowska c. Poloniei* (dec.), nr. 37393/02).

Totodată, Curtea a stabilit faptul că o constatare a lipsei unei anchete eficiente se datorează, în mare măsură, și faptului că rudele victimelor incidentelor de acest fel nu au putut participa activ la anchetă, fiind în imposibilitate de a cere probe, să consulte dosarul de anchetă penală sau altfel de acte de ordin procedural (CEDO, hot. Isaev). Mai mult, Curtea a impus necesitatea participării active a rudelor victimei la ancheta penală din oficiu, fără a fi necesară vreo cerere din partea acestora (CEDO, hot. Slimani).

În speță, analizând situația de fapt din prezentul proces penal în lumina

principiilor generale citate *supra* referitoare la obligația statului de a asigura o anchetă efectivă pe cazuri de decese suspecte, se atestă că investigația pe caz este contrară standardelor minime de eficiență stabilite de către instanța internațională.

Analiza materialelor procesului penal denotă insuficiența probelor administrate în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză, precum și pentru a exclude orice bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

Acțiuni/inacțiuni apreciate ca abatere disciplinară

Codul de procedură penală reglementează și obligă procurorul să verifice, suplimentar, la diferite etape ale urmăririi penale, dacă urmărirea penală a fost efectuată complet, acțiune care prezumă atât prezența probelor care confirmă comiterea infracțiunii de o persoană concretă, cât și aprecierea corectă a faptelor incriminate - aspect neglijat de către procurorul Valentin DUMBRAVA.

Or, potrivit Raportului de expertiză în comisie efectuat în cadrul urmăririi penale, care, ținând cont de prevederile art. 146 din Codul de procedură penală, implică un număr mai larg de experți, concluzionează expres că nu există legătură causală directă între vătămările corporale cauzate de către XXXXXX XXXXXX soției sale XXXXXX XXXXXX și decesul ei.

Mai mult, raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXXX din xx.xx.2021, indică direct asupra existenței legăturii de cauzalitate între decesul XXXXXX XXXXXX și deficiențele depistate în acordarea asistenței medicale.

La caz, este inexplicabil cum procurorul de caz Valentin DUMBRAVA a decis scoaterea de sub urmărirea penală a lui XXXXXX XXXXXX cu clasarea procesului penal.

Subsidiar, fiind verificată în ordine ierarhică soluția asupra cazului, s-au stabilit multiple omisiuni, dar și abordări arbitrare care nu au suport factual sau probator.

În context, procurorul Valentin DUMBRAVA a omis să analizeze obiectiv probele, așa cum prevăd normele imperative ale art.52 alin.(1) pct. 60 din CPP, și doar în baza acestora să decidă asupra acțiunilor învinuitului, dar și continuarea investigațiilor pentru constatarea implicării altor făptuitori în crima investigată.

La caz, se constată că procurorul Valentin DUMBRAVA, fără a prezenta argumente plauzibile, a apreciat ca fiind irelevante rapoartele de expertiză în comisie, efectuate în total de șase experți medico-legali, plasând la baza învinuirii formulate raportul de expertiză judiciară inițial întocmit, care nu reflectă toate înscrisurile medicale și toate răspunsurile la întrebările formulate de părțile în proces.

Acțiunile și inacțiunile generate de ignorarea prevederilor normelor procesual penale admise de procurorul Valentin DUMBRAVA au condus la condamnarea lui XXXXXX XXXXXX în baza unei norme penale care nu este bazată pe probe de calitate - în afara oricărui dubiu - generând stabilirea unei pedepse penale mai aspre.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar, se încadrează juridic în baza **art.38** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi:

lit. a) - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3) lit. a), b) și c) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (în partea ce ține de diligența necesară pentru investigarea calitativă a cauzei penale și aprecierea suficienței probatoriului).

Cauza penală de condamnare a lui Alexandr Russu - încălcarea prevederilor Codului de etică al procurorilor privind respectarea Principiului

Profesionalismului

La xx.xx.2023, procurorul Valentin DUMBRAVA a remis spre examinare în fond, cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(2), 322 alin.(3) din CP [...].

Reprezentarea acuzării de stat a fost asigurată de către același procuror - V.DUMBRAVA.

Cauza penală a fost examinată în procedura specială prevăzută la art.364¹ din CPP și, prin sentința Judecătorei XXXXXX, sediul Briceni din xx.xx.2023, XXXXXX XXXXXX a fost condamnat în baza art.42 alin.(2), art.322 alin.(3), art.42 alin.(2), 27, art.322 alin.(3) și art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) din CP, cu aplicarea prevederilor art.84 alin.(1) din CP, la pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de gestionarea drogurilor precum și a substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 ani.

Fundamentare disciplinară:

Cadrul normativ național și internațional aplicabil speței

Încălcarea normelor imperative ce reglementează calificarea faptelor infracționale, și anume art. 113 alin.(1) din CP și art.281 alin.(1) și (2) din CPP.

Acțiuni/inacțiuni apreciate ca abatere disciplinară

Aferent acțiunilor lui XXXXXX XXXXXX de procurare, păstrare și transportare în scop de înstrăinare a drogurilor în cantitate de 0,488 gr și tentativa de aruncare a acestor substanțe narcotice peste edificiile de pază ale instituției penitenciare, se reține că au fost corect calificate potrivit art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) din CP, or, el a intrat în posesia drogurilor, păstrându-le, efectuând aceste acțiuni cu scop de înstrăinare, infracțiunea fiind consumată deoarece este o infracțiune formală, iar ulterior a făcut tentativa de aruncare a acestora pe teritoriul instituției penitenciare.

Însă, pe episodul vizând păstrarea și transportarea în scop de înstrăinare a drogurilor în cantitate de 0,796 gr., contrar practicii judiciare și faptelor constatate pe caz, precum și procedurii de calificare pe episodul precedent, acțiunile lui XXXXXX XXXXXX au fost calificate exclusiv potrivit normei care prevede o pedeapsă mai blândă - art.322 alin.(3) CP.

Cantitatea de PVP, cu greutatea de 0,796 gr., se apreciază ca fiind una mare potrivit Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, adoptată prin Hotărârea de Guvern nr.79 din 23.01.2006. Totodată, faptul că drogurile au fost procurate și păstrate de către XXXXXX XXXXXX, cel puțin în intervalul de timp xx.xx.2023 – xx.xx.2023, a fost demonstrat în cursul urmăririi penale.

Acțiunile procurorului V. Dumbrava în acest sens contravin prevederilor art.113 și 280 Cod de procedură penală, or, acesta urma să se expună asupra fiecărei acțiuni a învinuitului pe caz, în special luând în considerație că toate probele au fost acumulate, pe caz mai era necesar de pornit urmărirea penală aferent acțiunilor ilegale de circulație a drogurilor cu scop de înstrăinare.

Acest aspect nu a fost verificat de către procuror atunci când materialele cauzei penale au parvenit cu propunere vizând punerea sub învinuire și remiterea materialelor cauzei penale în instanța de judecată.

Acțiunile procurorului de caz contravin nu doar normelor penale ce vizează calificarea faptelor, dar și unei logici juridice, din motiv că exercițiul de calificare efectuat corect pe un episod de deținere a drogurilor a fost încălcat la apreciere pe un alt episod, în cadrul unui și aceluiași dosar penal.

Soluția adoptată corelată cu actele dosarului, în special, prin prisma articolului 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, vizând dreptul la viață, relevă neaplicarea efectivă a dispozițiilor de drept penal, pentru protejarea sănătății și/sau a moralei, care sunt un mijloc de prevenire, reprimare și pedepsire a unor fapte penale, este de natură să pună în pericol siguranța publică.

Omisiunea conturată constituie un viciu fundamental, care afectează actul procedural supus controlului, impunându-se anularea acestuia.

Așadar, în Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 25.10.2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri, se menționează, în considerentul (1) că traficul ilicit de droguri reprezintă o amenințare pentru sănătatea, siguranța persoanei. Potrivit art.2 alin.(1) din decizie, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că următoarele fapte infracționale sunt pedepsite atunci când sunt săvârșite fără drept: producerea, fabricarea, extragerea, oferirea, comercializarea, distribuirea, vânzarea, livrarea, intermedierea,...transportul de droguri.

În hotărârea din 16.12.2010 dată în cauza Marc Michel Josemansvs Burgemeester van Maastricht (cauza C-137/09), Curtea de Justiție a Uniunii Europene, cu privire la activitatea de comercializare, tolerată din punct de vedere al represiunii penale, în coffee-shopuri a canabisului persoanelor nerezidente, făcând trimitere la mai multe acte și instrumente ale Uniunii, printre care și la cel citat *supra*, în repetate rânduri a accentuat asupra nocivității stupefiantelor, recunoscută la nivel global, pentru sănătatea omului.

În acest context, este de evidențiat că normele Convenției, sub aspectul lor substanțial, devin aplicabile deja la etapa existenței unui pericol pentru valoarea protejată și nu neapărat la cea de survenire a consecințelor (a se vedea, Krivovavs Ucraina, nr.25732/05 din 09.11.2010) și, prin urmare, impun întreprinderea măsurilor suficiente și adecvate pentru contracararea riscurilor inerente unor activități periculoase, precum și pedepsirea celor vinovați de acestea.

În altă hotărâre, pronunțată în cauza Pelissierși Sassi versus Franțadin 25 martie 1999, instanța europeană specifică că corectitudinea și exactitatea calificării juridice a unei fapte de către justiția criminală și instanțele naționale reprezintă o condiție esențială a unui proces echitabil.

Sintetic, din rațiunile punctate rezidă că obligația statului de a proteja sănătatea persoanei prezumă inclusiv și aplicarea eficientă și corectă a prevederilor legislației penale.

Revenind la circumstanțele cazului, se evidențiază că procurorul Valentin Dumbrava a lăsat fără atenție cele arătate și, având la dispoziție un cadru reglementat, nu l-a respectat și, respectiv, inculpatul Al.Russu a fost absolvit de răspundere penală pentru una din infracțiunile grave pe care le-a comis.

Astfel, în același dosar, procurorul Valentin DUMBRAVĂ a avut două opinii distincte privind latura obiectivă a două fapte aparent similare, ceea ce generează concluzia privind abordarea selectivă asupra infracțiunilor săvârșite de același subiect. Astfel, procurorul de caz a făcut abstracție și de la prevederile art.27 din CPP, și anume aprecierea probelor în conformitate cu propria convingere, dar formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar, se încadrează juridic în baza art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi:

lit.f¹) - încălcarea Codului de etică al procurorilor

Atitudinea selectivă manifestată de procurorul numit, care contravine probelor administrate, cade sub incidența pct.6.1.1 din Codul de etică al procurorilor, potrivit căruia:

Procurorul în exercițiul atribuțiilor de serviciu trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor.

În concluzie, ținând cont de încălcările și omisiunile admise de procurorul Valentin DUMBRAVĂ, se constată încălcarea de către acesta a principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul:

6.5.1 să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Cauza penală de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX - încălcarea prevederilor Codului de etică al procurorilor privind respectarea Principiului supremației legii

Prin sentința Judecătoriei XXXXXX, Sediul Briceni din xx.xx.2022, XXXXXX XXXXXX a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) din CP, la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 140 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

În temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 *privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, XXXXXX XXXXXX a fost liberat de executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Reprezentarea acuzării de stat a fost asigurată de către procurorul în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava, care a propus instanței de judecată în cadrul dezbaterilor judiciare o soluție similară, doar solicitând mărimea pedepsei principale în mărime de 160 ore.

Sentința instanței de judecată nu a fost contestată de către acuzatorul de stat, intrând în vigoare.

Fundamentare disciplinară:

Cadrul normativ național și internațional aplicabil speței

Încălcarea normelor imperative ce reglementează individualizarea pedepsei penale - art.3, art.75 alin.(1) și (2), art.264 alin.(1) din CP.

Subsecvent, prevederile art.3 din CP stabilesc că „...*Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.*

Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise...”.

Astfel, interpretarea normei în partea ce ține de aplicarea pedepsei pentru comiterea unei fapte încadrate la alin.(1) art.264 din CP, se face prin prisma normei stabilite la alin.(2) al art.264 din CP.

Pentru faptele încadrate la alin.(1) al art.264 din CP, pedeapsa complementară poate fi aplicată doar cu condiția stabilirii pedepsei principale sub formă de închisoare, în cazul stabilirii celorlalte pedepse principale (amenda și munca neremunerată în folosul comunității) pedeapsa complementară nu poate fi aplicată (normă legală în vigoare la data

comiterii infracțiunii și adoptării sentinței).

Acțiuni/inacțiuni apreciate ca abatere disciplinară

Cunoașterea sumară a legislației în domeniul penal de către procurorul V. Dumbrava, cât și atitudinea indolentă față de atribuțiile de serviciu, a permis aplicarea eronată și contrară legii față de inculpate, a unei pedepse care nu este prevăzută în cazul dat. Mai exact, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa penală complementară sub forma de - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, care nu putea fi aplicată.

Prin acțiunile procurorului de caz, care nu a contestat sentința vădit ilegală, inculpatului i-au fost încălcate drepturile și garanțiile prevăzute la art.3 și 75 din CP.

încălcarea securității raporturilor juridice referitoare la drepturile inculpatului.

Prin atârnarea neglijentă față de atribuțiile de serviciu în vederea individualizării pedepsei penale, au fost încălcate grav drepturile inculpatului, fiindu-i aplicată o pedeapsă penală care nu este prevăzută de lege în situația sa, fiind astfel grav încălcat principiul raporturilor juridice consfințit în art.7 §1 din CEDO.

Acest principiu impune statelor membre ale Convenției condiția că „*Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât cea aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii*”.

Xxxxxx Xxxxxx a executat, contrar legii, o pedeapsă penală improprie cazului său.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar, se încadrează juridic în baza art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi:

lit.f¹) - încălcarea Codului de etică al procurorilor

Ținând cont de încălcările și omisiunile admise de procurorul Valentin DUMBRAVĂ, se constată încălcarea de către acesta a principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul:

6.5.1 să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Cauza penală de condamnare a lui Xxxxxx Xxxxxx - încălcarea prevederilor Codului de etică al procurorilor privind respectarea - Principiului supremației legii

Prin sentința Judecătoriei XXXXXX, Sediul Briceni din xx.xx.2023, cauza penală fiind examinată în procedura specială stabilită la art.364¹ din Codul de procedură penală, Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art.264¹ alin.(4) din CP, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

Reprezentarea acuzării de stat a fost dispusă procurorului în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava. în cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a solicitat aplicarea unei pedepse similare.

Sentința din xx.xx.2023 a devenit irevocabilă prin necontestare.

Potrivit materialelor cauzei penale, Xxxxxx Xxxxxx a fost anterior condamnat de două ori, după cum urmează:

- prin sentința Judecătoriei XXXXXX, Sediul Briceni din xx.xx.1993, în baza art. 119 alin.(3) CP, la pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani, cu executarea reală a pedepsei;
- prin sentința Judecătoriei Xxxxxx, Sediul Briceni din xx.xx.2022, în baza art.264¹ alin.(4) CP, la pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității pe un termen de 150

ore.

Potrivit cazierului contravențional, Xxxxxx Xxxxxx a comis 8 contravenții în perioada de timp 2009 - 2023.

Fundamentare disciplinară:

Cadrul normativ național și internațional aplicabil speței încalcarea normelor imperative ce reglementează individualizarea pedepsei penale, în special a prevederilor art.2 alin.(2), art. 61 și art.75 alin.(1) și (2) din CP.

Acțiuni/inacțiuni apreciate ca abatere disciplinară

Individualizarea pedepsei penale reprezintă procedura prin care la etapa dezbaterilor judiciare - acuzatorul de stat, iar la adoptarea sentinței - instanța de judecată, urmează să aprecieze circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează situația inculpatului și în dependență de acestea să aplice o pedeapsă care prioritar ar avea ca efect reeducarea acestuia, cât și excluderea comiterii de către inculpat, cât și a altor persoane a unor noi infracțiuni.

Evident, condamnarea inculpatului din anul 1993 nu ar avea un impact asupra individualizării pedepsei penale în cazul infracțiunii comise în anul 2023, totuși aceasta urmează a fi luată în considerare ca un impact negativ asupra personalității inculpatului. Din acest considerent, aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pentru infracțiunea de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate în anul 2022, este rezonabilă.

Însă, comiterea unei infracțiuni similare peste șapte luni după condamnarea anterioară a unei persoane condamnate deja de două ori, inclusiv pentru o infracțiune similară, impune reformularea algoritmului de stabilire a pedepsei și constatării lipsei unui efect asupra inculpatului a pedepsei sub formă de muncă neremunerată.

De altfel și instanța de judecată, cu excepția caracteristicii pozitive, care luând în considerație cazierul penal și contravențional este nemotivată, la capitolul individualizării pedepsei s-a limitat de a enumera condamnările anterioare ale lui Xxxxxx Xxxxxx, prezența circumstanței agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, cât și recunoașterea vinovăției în condițiile în care cauza penală s-a examinat în ordinea art.364¹ din Codul de procedură penală.

Sfidarea legii de către inculpatul pe caz se evidențiază prin faptul că acesta a comis infracțiunea doar din cauza că dorea să se deplaseze la magazin, același scop fiind identificat și în cazul infracțiunii comise în anul 2022.

Lipsa procesului de individualizare a pedepsei penale în actele procesuale adoptate de către procurorul Valentin DUMBRAVA a permis aplicarea unei pedepse total nemotivate, la caz, inclusiv potrivit normelor art.75 Cod penal, procurorul de caz urma să solicite aplicarea pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia în ordinea art.90 Cod penal și cu stabilirea unui termen de probațiune, care impune inculpatului o situație mai strictă de control din partea autorităților competente, cât și riscul de executare a pedepsei închisorii în cazul încălcării obligațiilor impuse de către instanța de judecată.

O atitudine similară acuzatorul de stat a manifestat-o și după adoptarea sentinței, situație care poate crea inculpatului iluzia lipsei de pedeapsă și atitudine a instituțiilor de stat în cazul infracțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar, se încadrează juridic în baza art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la

Procuratură, după indicii calificativi:

lit.f¹) - încălcarea Codului de etică al procurorilor

Sintetizând cele expuse supra, se constată că lipsa măsurilor proporționale privind contracararea infracțiunilor în domeniul securității circulației mijloacelor de transport, care generează consecințe de repetare a acestor infracțiuni sau mai grave, nu responsabilizează șoferii, care, fiind informați despre practica de procuror și cea judiciară, reflectată *supra*, își asumă riscul conducerii transportului în stare de ebrietate.

Ținând cont de încălcările și omisiunile admise de procurorul Valentin DUMBRAVA, se constată încălcarea de către acesta a principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul:

6.1.5 să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean.

În concluzie, cele menționate în spețele relatate *supra* denotă o atitudine neglijentă și lipsă de profesionalism din partea procurorului Valentin DUMBRAVA în exercitarea atribuțiilor persoanei de demnitate publică, iar acțiunile acestuia constituie abateri disciplinare statuate la art.38 lit. a) și lit.f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură:

- a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3);

- f¹) încălcarea Codului de etică al procurorilor, care până la 04.08.2023 se conținea la lit. f) a aceleiași norme în sintagma - sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Din evenimentele factice reflectate se atesta încălcarea pct.d./1, 6.1.5., 6.5.1 din Codul de etică al procurorilor.

Subsidiar, procurorul în exercițiul atribuțiilor de serviciu trebuie

să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor;

să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean;

să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Concomitent, din cele expuse se atestă încălcarea prevederilor alin.(3) art.6 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, potrivit cărora procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;

c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.

Poziția procurorului tras la răspundere disciplinară în raport cu acuzația disciplinară adusă

Precizează dl procuror Valentin Dumbrava că:

La data de xx.xx.2022, și nu la xx.xx.2023 cum este indicat în actul de sesizare, a dispus punerea sub învinuire a lui XXXXXX XXXXXX, născut la xx.xx.1951, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.213 lit. b) Cod penal.

În procesul efectuării urmăririi penale pe cauza penală dată, a fost audiat succesorul victimei XXXXXX XXXXXX - XXXXXX XXXXXX, care a declarat, că la momentul internării surorii sale în SR Briceni, aceasta era deja în stare gravă, medicii la internare i-au acordat ajutorul medical necesar, însă din spusele acestora chiar în ziua internării aceasta era lovită la cap, după efectuarea radiografiei la cap, atunci ei i-au comunicat că ea avea hematom mare la cap... Astfel, procurorul Valentin Dumbrava menționează că, în cazul dat, nu s-au constatat date, care ar confirma faptul că XXXXXX XXXXXX a decedat în urma acțiunilor/inacțiunilor medicului XXXXXX XXXXXX sau după cum s-a stabilit că a fost tratată de către mai mulți medici din cadrul IMSP a SR Briceni. Mai mult, experții judiciari, specialiști în domeniul medicinei legale, au ajuns la concluzia, precum că factorul primordial al decesului pacientei XXXXXX XXXXXX a fost lipsa solicitării asistenței medicale de către aceasta, până a fi găsită și adusă (extrem de tardiv) în IMSP, ceea ce a contribuit la formarea unui proces, cu dezvoltarea complicațiilor severe, incompatibile cu viața, că starea acesteia s-a înrăutățit brusc. În consecință, acordarea deplină a asistenței medicale în situația respectivă nu garantează majorarea șansei de supraviețuire a pacientei XXXXXX XXXXXX.

La data de xx.xx.2023, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui XXXXXX XXXXXX, din motiv că în acțiunile acestuia nu există faptul infracțiunii prevăzute la art. 213 Cod Penal, despre care fapt au fost informate toate persoanele interesate.

Astfel, dl procuror consideră că toate acțiunile sale în procesul conducerii/efectuării urmăririi penale și examinării cauzei penale nr. XXXXXX, au fost desfășurate în conformitate cu legislația procesual penală, fiind supuse controlului atât de către procurorul ierarhic superior, cât și de către instanța judecătorească. În prezent nu cunoaște dacă există vreo hotărâre și care este hotărârea primită pe cauza penală dată.

Cât privește cauza penală de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX, Valentin Dumbrava menționează, că la momentul transmiterii cauzei penale în instanța de judecată, careva probe concludente și suficiente pentru înaintarea învinuirii lui XXXXXX XXXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.217/1 Cod penal (episodul din x-x martie 2023) nu a fost posibil de acumulat și din aceste considerente, inclusiv din faptul că conform prevederilor alin. (3) art. 8 din Codul de procedură penală și prevederilor art. 6 pct. 2 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din xx.xx.1950 în privința lui XXXXXX XXXXXX nu a fost înaintată învinuirea pe acel episod. În procesul efectuării urmăririi penale învinuitul nu a dat careva declarații și careva probe care i-ar fi dovedit vinovăția. Procurorul Valentin Dumbrava concretizează că sentința de condamnare a fost supusă controlului de către Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, care a lăsat-o în vigoare fără careva modificări. De asemenea, în conformitate cu Ordinul Procurorului General nr. 2/21 din 02 ianuarie 2018 discursul acuzatorului de stat a fost coordonat cu procurorul ierarhic superior, ulterior sentința de condamnare a fost raportată procurorului ierarhic superior și prezentată procurorului responsabil desemnat despre rezultatele judecării cauzei în scopul completării datelor din anexa 2 al prezentului Ordin, care la rândul său a raportat Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată a Procuraturii Generale, însă careva obiecții referitor la legalitatea sentinței date nu au fost.

În cauzele penale de condamnare a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX (menționate în sesizare), de asemenea, în conformitate cu pct. 28 al Ordinului Procurorului General nr. 2/21 din 02 ianuarie 2018 ”Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, discursul acuzatorului de stat a fost coordonat cu procurorul ierarhic superior, ulterior sentința de condamnare a fost

raportată procurorului ierarhic superior și prezentată procurorului responsabil desemnat despre rezultatele judecării cauzei în scopul completării datelor din anexa 2 al prezentului Ordin, care la rândul său a raportat Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată a Procuraturii Generale, însă careva obiecții referitor la legalitatea sentinței date nu au fost. În toate cazurile la stabilirea pedepsei inculpaților, a ținut cont de Recomandarea Procuraturii Generale nr.21- 8d/17-2629 din 05 iulie 2017 privind aplicarea pedepselor penale, caracterizarea inculpatului, antecedentele penale (sunt stinse sau nu), există recidivă sau nu, recunoaște sau nu vinovăția, a conlucrat cu organele de urmărire penală, situația familială a persoanei și modul de trai, circumstanțele săvârșirii infracțiunii.

În procesul verificării faptelor privind pretinsa abatere disciplinară, procurorul Valentin Dumbrava nu a solicitat administrarea anumitor probe. Verificarea disciplinară s-a axat pe fotocopii ale materialelor din lucrările dosarelor penale și de control, prezentate de autorul sesizării și de către procurorul Valentin Dumbrava și care constituie parte integrantă a prezentei proceduri.

Informații relevante care caracterizează personalitatea și cariera procurorului tras la răspundere disciplinară

Pe parcursul carierei, Valentin Dumbrava a deținut doar funcții de execuție.

Pe parcursul activității a fost încurajat de trei ori.

Sanțiuni disciplinare: Mustrare aspră (Hotărârea CSP nr. 12-279/2013 din 19.11.2013).

Aprecierile Colegiului de Disciplină și Etică

Analizând probele administrate, audiind pe domnul Igor Lamba, procuror în Secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, desemnat prin Dispoziția nr.5 din 14.01.2025, de Adjunctul Procurorului General, Sergiu Russu, autorul sesizării, pentru participare în ședințele Colegiului de disciplină și etică la examinarea procedurii disciplinare în privința procurorului Valentin Dumbrava, reprezentantul Inspecției Procurorilor Tudor Gratii și procurorul Valentin Dumbrava, Colegiul constată că în cazul examinat s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și f¹) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Reieșind din explicația suplimentară a inspectorului pe caz, prin raportare la prevederile legale, Colegiul constată că încălcările constatate în acțiunile / inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, la momentul comiterii acestora, se încadrau în prevederile art.38 lit. a) din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016, sub aspectul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și potrivit art.38 lit. f¹) din aceeași lege, sub aspectul încălcării Codului de etică al procurorilor, care până la 04.08.2023 se conținea la lit. f) a aceleiași norme în sintagma - sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

În cadrul ședinței Colegiului de Disciplină și Etică, procurorul Valentin Dumbrava a prezentat explicațiile pe marginea procedurii disciplinare care corespund cu cele indicate în Raportul privind rezultatele verificării sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară, prezentate de Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor, și-a recunoscut vina în admiterea abaterii disciplinare în modul în care a fost reținută și prezentată de către Inspecția Procurorilor.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitor la fapte, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată, în mod cert,

pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza controlului Inspecției Procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că toate elementele unei abateri disciplinare menționate supra sunt întrunite.

În considerarea elementelor ce definesc conținutul abaterii disciplinare reglementate de art.38 lit. a) și f¹) din Legea cu privire la Procuratură, constituie abatere disciplinară îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și se impune existența cumulativă a elementelor specifice acestei abateri disciplinare, constând în existența unei conduite culpabile a procurorului în exercitarea funcției, inclusiv sub aspectul încălcării normelor de procedură, cât și din perspectiva încălcării normelor ce reglementează etica și conduita procurorului.

Cu referire la cauza penală nr. XXXXXX, privind decesul XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, pornit în baza art.213 din Codul penal, acțiunile sau, după caz, inacțiunile Procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar se încadrează în baza art.38 din Legea cu privire la Procuratură nr.3/2016 lit. a) prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3) lit. a), b) și c) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în partea ce ține de diligența necesară pentru investigarea calitativă a cauzei penale și aprecierea suficientă a probatoriului. Procurorul Valentin Dumbrava a omis să analizeze obiectiv probele, așa cum prevăd normele imperative ale art.52 alin.(1) din CPP și doar în baza acestora să decidă asupra acțiunilor învinuitului, dar și continuarea investigațiilor pentru constatarea implicării altor făptuitori în crima investigată. Procurorul Valentin Dumbrava, fără a prezenta argumente întemeiate, a apreciat ca fiind irelevante rapoartele de expertiză în comisie, efectuate de șase experți medico-legiști, plasând la baza învinuirii formulate raportul de expertiză judiciară inițial întocmit, care nu reflectă toate înscrisurile medicale și toate răspunsurile la întrebările formulate de părțile în proces.

Referitor la cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX - în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(2), 332 alin.(3) din CP [...], procurorul Valentin Dumbrava a avut două opinii distincte privind latura obiectivă a două fapte aparent similare, ceea ce generează concluzia privind abordarea selectivă asupra infracțiunilor săvârșite de același subiect. Procurorul a făcut abstracție de la prevederile art.27 CP, privind aprecierea probelor în conformitate cu propria convingere, dar format în urma cercetării tuturor probelor administrate. Acțiunile procurorului de caz contravin normelor penale ce vizează calificarea faptelor, dar și logicii juridice, din motiv că exercițiul de calificare corect pe un episod de deținere a drogurilor a fost încălcat la apreciere pe un alt episod, în cadrul unui și aceluiași dosar penal.

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar se încadrează juridic în baza art.38 lit.f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - încălcarea Codului de etică al procurorilor. Atitudinea selectivă, manifestată de procurorul Valentin Dumbrava, care contravine probelor administrate, cade sub incidența pct.6.1.1 din Codul de etică al procurorilor, potrivit căroră: Procurorul în exercițiul atribuțiilor de serviciu trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor.

Ținând cont de încălcările și omisiunile admise de procurorul Valentin Dumbrava în cauza de Condamnare a lui XXXXXX XXXXXX, se constată încălcarea de către acesta a

principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul:

6.5.1 - să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al Procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Referitor la cauza penală de condamnare a lui Xxxxxx Xxxxxx, procurorul Valentin Dumbrava a încălcat normele imperative ce reglementează individualizarea pedepsei penale - art.3, art.75 alin.(1) și (2), art.264 alin. (1) din CP. Astfel, interpretarea normei în partea ce ține de aplicarea pedepsei pentru comiterea unei fapte încadrate la alin.(1) art.264 din CP, se face prin prisma normei stabilite la alin.(2) al art.264 din CP.

Pentru faptele încadrate la alin.(1) al art.264 din CP, calificarea se face prin prisma normei stabilite la alin.(2) al art.264 din CP.

Pentru faptele încadrate la alin.(1) al art.264 CP, pedeapsa complementară poate fi aplicată doar cu condiția stabilirii pedepsei principale sub formă de închisoare, în cazul stabilirii celorlalte pedepse principale, pedeapsa complementară nu poate fi aplicată. Mai exact, inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa penală complementară sub formă de — privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, care nu putea fi aplicată. Prin acțiunile procurorului Valentin Dumbrava, care nu a contestat sentința vădit ilegală, inculpatului i-au fost încălcate drepturile și garanțiile prevăzute de art.3 și 75 din CP.

Ținând cont de încălcările comise, acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în mod disciplinar se încadrează juridic în baza art.38 lit.f¹) din Legea cu privire la procuratură - încălcarea Codului de etică al procurorilor, prin constatarea încălcării principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul 6.5.1 - să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al Procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Referitor la cauza penală de condamnare a lui Xxxxxx Xxxxxx, lipsa procesului de individualizare a pedepsei penale în actele procesuale adoptate de către procurorul Valentin Dumbrava, a permis aplicarea unei pedepse total nemotivate la caz, inclusiv potrivit normelor art.75 CP, procurorul de caz urma să solicite aplicarea pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia în ordinea art.90 Cod penal și cu stabilirea unui termen de probațiune, care impune inculpatului o situație mai strictă de control din partea autorităților competente, cât și riscul de executare a pedepsei închisorii în cazul încălcării obligațiilor impuse de către o instanță de judecată.

Acțiunile sau, după caz, inacțiunile procurorului Valentin Dumbrava, în cauza de condamnare a lui Xxxxxx Xxxxxx, în mod disciplinar se încadrează în baza art.38 lit.f¹) din Legea cu privire la procuratură - încălcarea Codului de etică al procurorilor, prin constatarea încălcării de către acesta a principiului profesionalismului, în special a criteriilor statuate la punctul:

6.1.5 - să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare

Potrivit art.38¹ alin.(2) din Legea nr.3/2016, se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual ... considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă. În concluzie,

maniera în care a acționat în procesul de gestionare a fazelor de urmărire penală și, ulterior, a celor de reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere a fost comisă din neglijență gravă, or procurorul Valentin Dumbrava a mizat neîntemeiat pe faptul că eventualele consecințe prejudiciabile nu se vor produce.

Circumstanțele agravante și atenuante

Circumstanțe atenuante sau circumstanțe agravante, în legătură cu comiterea abaterii disciplinare, nu au fost identificate.

Vinovăția procurorului Valentin Dumbrava, în contextul abaterilor disciplinare constatate, se reflectă nu doar în raport cu normele profesionale specifice, ci și față de așteptările legitime ale societății, care impun respectarea unor valori fundamentale, precum corectitudinea, integritatea și profesionalismul.

Colegiul de disciplină și etică va aplica sancțiune disciplinară procurorului Valentin Dumbrava, proporțional gravității abaterii disciplinare comise, gravitatea abaterilor disciplinare fiind determinată de natura faptei comise și de consecințele produse, care urmează a fi evaluate având în vedere efectele asupra persoanelor implicate în cadrul cărora s-a comis fapta în fiecare caz concret, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului organelor Procuraturii, precum și atitudinea vis-à-vis de încălcările admise (procurorul Valentin Dumbrava și-a recunoscut vinovăția în cadrul procedurii disciplinare și și-a asumat în totalitate consecințele comiterii acestora).

Astfel, Colegiul de Disciplină și Etică consideră proporțională și oportună aplicarea unei sancțiuni care să-i atragă atenția asupra gravității abaterii comise, prevăzute de art.39 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură - avertismentul.

În conformitate cu art.6 alin.(3) lit. a), b) și c), art.38 lit. a) și f¹), art.39 alin.(1) lit. a), art.50, 51 alin.(1) lit. a), art.89 lit. a) ale Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.71, 73, 74, 77 lit. a), 78 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Colegiului de disciplină și etică din 14 septembrie 2016, Colegiul de Disciplină și Etică:

HOTĂRĂȘTE

1. A aplica în privința procurorului în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava, sancțiunea disciplinară - avertisment;

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de Disciplină și Etică.

**Președinte al
Colegiului de disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN